

İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Alan Editörü

Dr. Öğr. Üyesi Fatih AYDIN

Yazarlar

Dr. Öğr. Üyesi Fatih AYDIN

Dr. Öğr. Üyesi Hasan Alparslan AYAN

Dr. Öğr. Üyesi Merve KUTLU

Dr. Öğr. Üyesi Metin PEHLİVAN

Dr. Öğr. Üyesi Zeycan ÜNÜVAR ALTINAY

Arş. Gör. Rümeyza SAVRAN BÜYÜKAY

İŞ VE SOSYAL GÜVENLİK HUKUKU ÇÖZÜMLÜ SORU BANKASI

Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı (HMGS)

Adli ve İdari Yargı Hâkimlik Sınavları

Hukuk Fakültesi Öğrencileri İçin

Kapsamlı ve Sistemik Hazırlık Kaynağı

FILİZ KİTABEVİ

İSTANBUL

2026

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.
Genel Yayın No | General Publication Number: 1300
Sertifika no | Certificate Number: 77398

Filiz Kitabevi
Yayın No | Publication Number: 2026/49

HMGS Akademik Çözüm Serisi Kurucusu ve Seri Editörü: Doç. Dr. Sinan OKUR, LL.M.

Kitap Adı: İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Çözümlü Soru Bankası
Book Title: Labour and Social Security Law: A Question Bank with Answers
ISBN: 978-625-8585-38-4
DOI: doi.org/10.64161/filiz.9786258585384

Yazar(lar) | Author(s): Dr. Öğr. Üyesi Fatih AYDIN | orcid.org/0000-0001-7426-4701
Kurum | Institution: İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Hasan Alparslan AYAN | orcid.org/0000-0002-9991-9492
Kurum | Institution: Necmettin Erbakan Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Merve KUTLU | orcid.org/0000-0002-8327-6496
Kurum | Institution: Anadolu Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Metin PEHLİVAN | orcid.org/0000-0002-7214-9563
Kurum | Institution: Kırklareli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Dr. Öğr. Üyesi Zeycan ÜNÜVAR ALTINAY | orcid.org/0000-0002-2164-0408
Kurum | Institution: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Arş. Gör. Rümeyza SAVRAN BÜYÜKAY | orcid.org/0009-0003-8704-307X
Kurum | Institution: İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Konu Kategorisi | Subject Categories: İş Hukuku, Sosyal Güvenlik Hukuku

Yayın Türü | Publication Type: Kitap | Book - Monograph
Yayın Dili | Language: Türkçe | Turkish
Ebat | Dimensions: 16 x 23 cm
Baskı Sayısı | Edition: 1
Sayfa Sayısı | Pages: 485

Yayın Tarihi | Publication Date: Mart 2026 | March 2026
Yayın Yeri | Place of Publication: İstanbul, Türkiye
Mizanpaj ve Kapak | Layout and Cover Design: Vildan YAVUZ / Özge DANE
Baskı ve Cilt | Printing and Binding: Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.
(Sertifika no: 77398)

© All rights reserved | Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım Petrol Ürünleri
San. ve Tic. Ltd. Şti.

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.
Mollahüsrev Mah. Cemalener Tosyalı Cad. No: 57A
Vefa-Fatih / İstanbul • Tel: +90 (212) 527 07 18
www.filizkitabevi.com • bilgi@filizkitabevi.com

YAZARLARIN ÖZGEÇMİŞLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Fatih AYDIN (Editör)

2011 yılında Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesinden mezun olmuştur. Yüksek lisans ve doktorasını Erciyes Üniversitesinde tamamlamıştır. 2022 yılında “İşçinin Sosyal Medya Paylaşımlarının İş Sözleşmesinin Feshine Etkisi” başlıklı teziyle hukuk doktoru unvanını almıştır. Halen İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Anabilim Dalında öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır.

Dr. Öğr. Üyesi Hasan Alparslan AYAN

1991 yılında Konya'da doğmuş; lisans eğitiminden sonra Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yüksek lisansını (2018), Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde ise "Özel Hukuk" doktorasını (2023) tamamlamıştır. 2014-2016 yılları arasında avukatlık yapmış olup, halen Necmettin Erbakan Üniversitesi Hukuk Fakültesi İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Anabilim Dalında öğretim üyesidir.

Dr. Öğr. Üyesi Merve KUTLU

2013 yılında Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesinden birincilikle mezun olmuştur. Yüksek lisansını SOAS, University of London'da tamamlamıştır. 2022 yılında Anadolu Üniversitesi'nde “Karşılaştırmalı Hukuk ve Türk Hukukunda İşyeri İç Yönetmelikleri” teziyle doktorasını tamamlamıştır. Anadolu Üniversitesi Hukuk Fakültesi İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Anabilim Dalında doktor öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. İş hukuku, toplu iş hukuku, uluslararası ve uluslararası iş hukuku ve sosyal güvenlik hukuku alanlarında akademik çalışmalarını sürdürmektedir.

Dr. Öğr. Üyesi Metin PEHLİVAN

2007 yılında Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesinden mezun olmuştur. Yüksek lisansını İstanbul Üniversitesinde tamamladıktan sonra, 2022 yılında Erciyes Üniversitesi'nde “Kamu İşyerlerinde Asıl İşveren Alt İşveren İlişkisi ve Uygulama Sorunları” teziyle doktorasını bitirmiştir. Kırklareli Üniversitesi İİBF İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Anabilim Dalında doktor öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır.

Dr. Öğr. Üyesi Zeycan ÜNÜVAR ALTINAY

2005 yılında İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesinden mezun olmuş ve Sivas Barosu'na kayıtlı serbest avukat olarak 2006-2012 yılları arasında görev yapmıştır. Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalında “Türk Sosyal Güvenlik Hukukunda Prim Borcundan Sorumluluk” başlıklı tezi ile 2024 yılında doktora eğitimini tamamlamıştır. Hâlen Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Hukuk Fakültesi İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Anabilim Dalında doktor öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır.

Arş. Gör. Rümeyza SAVRAN BÜYÜKAY

2019 yılında Süleyman Demirel Üniversitesi Hukuk Fakültesinden mezun olmuş; avukatlık stajını tamamlayarak ruhsatını almış ve Konya Barosu'na kayıtlı avukat olmuştur. Hacettepe Üniversitesi'nde “İşçilerin Elektronik Yöntemlerle İzlenmesi” başlıklı teziyle yüksek lisansını tamamlamıştır. Halen İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku Anabilim Dalında araştırma görevlisi olup, doktora eğitimine Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi'nde devam etmektedir. Akademik çalışmalarını iş hukuku ve sosyal güvenlik hukuku alanlarında sürdürmektedir.

ÖNSÖZ

Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı (HMGS), hâkim ve savcı yardımcılığı sınavına girmenin, avukatlık veya noterlik stajına başvurmanın temel ön şartı olarak Türk hukuk sisteminde mesleki yetkinliğin ölçülmesinde yeni bir dönemi temsil etmektedir. Bu sınav, adayın sadece teorik bilgisini değil, aynı zamanda hukuki muhakeme yeteneğini ve mevzuatın dinamik yapısına hâkimiyetini de ölçmektedir.

HMGS istatistikleri incelendiğinde; Bireysel İş Hukuku ağırlıklı olmak üzere, Toplu İş Hukuku, Sosyal Güvenlik Hukuku gibi geniş bir yelpazede İş Hukuku alanında adayın bilgisinin ölçüldüğü görülmektedir. Elinizdeki eser 3 Bölüm, 22 Test ve toplamda 365 özgün soruyla, söz konusu alanda adayın sınavda karşılaşabileceği tüm soru türlerini aktarma amacıyla hazırlanmıştır. Böylece 4857 sayılı İş Kanunu, Toplu İş Hukuku'nun kolektif dinamikleri ve Sosyal Güvenlik Hukuku'nun teknik detayları HMGS standartlarında bir süzgeçten geçirilerek adaya sunulmaktadır.

Eserin hazırlanma sürecinde temel stratejimiz, "soru sormak"tan ziyade "öğretmek" olmuştur. Bu doğrultuda;

- **Sistemik Yaklaşım:** Testler, kanun maddeleri ve doktrinel konu başlıkları gözetilerek kurgulanmış; adayın konu çalışırken eş zamanlı olarak test çözebilmesine olanak tanınmıştır.
- **Çözümlü Metodoloji:** Sorulan her bir soru için doğru seçeneğin altında yapılan açıklamalar, eseri çalışma kitabı yönüyle de aday için bütüncül bir başvuru kaynağı haline getirmiştir.
- **Akademik İş Birliği:** Alanında uzman altı akademisyenin titiz çalışmalarıyla şekillenen bu soru bankası, farklı tecrübe ve akademik uzmanlıkların bir potada eritildiği kolektif emek ürünüdür.

HMGS ve hâkimlik sınavlarına hazırlık sürecine yeni bir soluk kazandıracak bu projenin mimarı değerli Hocam Doç. Dr. Sinan OKUR'a teşvikleri, desteği ve rehberliği için teşekkürlerimi ve hürmetlerimi arz ediyorum.

Bu eserin ortaya çıkmasında değerli katkılarını sunan yazarlarımıza ayrı ayrı teşekkür ediyorum. Eseri dil ve yazım yönünden ayrıca inceleyen meslektaşım Arş. Gör. Rümeyya SAVRAN BÜYÜKAY'a ve yayım sürecinde emeği geçen Filiz Kitapevi çalışanlarına da içtenlikle teşekkür eder; hukuk mesleğine adım atma yolundaki tüm adaylarımıza başarılar dilerim.

Dr. Öğr. Üyesi Fatih AYDIN

Mart 2026

İÇİNDEKİLER

YAZARLARIN ÖZGEÇMİŞLERİ	III
ÖNSÖZ	V
İÇİNDEKİLER.....	VII
YAZARLAR ARASINDAKİ SORU DAĞILIMI	XI
ÖZET.....	XIII
ABSTRACT	XIII

I. BÖLÜM BİREYSEL İŞ HUKUKU

TEMEL KAVRAMLAR ve İŞ KANUNU KAPSAMI.....	3
TEST 1.....	3
İŞ SÖZLEŞMESİ TÜRLERİ VE GEÇİCİ İŞ İLİŞKİSİ	29
TEST 2.....	29
SÜRELİ FESİH, BİLDİRİM ÖNELLERİ VE İŞ GÜVENCESİNE GİRİŞ	55
TEST 3.....	55
İŞ GÜVENCESİ, ARABULUCULUK SÜRECİ, İSPAT YÜKÜ ve ÇALIŞMA KOŞULLARINDA ESASLI DEĞİŞİKLİK.....	81
TEST 4.....	81
HAKLI NEDENLE FESİH	105
TEST 5.....	105
HAKLI NEDENLE FESİH/ YENİ İŞ ARAMA İZİNİ/ TOPLU İŞÇİ ÇIKARMA	129
TEST 6.....	129
ÖZEL İSTİHDAM YÜKÜMLÜLÜKLERİ VE ÜCRETİN KORUNMASI	151

TEST 7.....	151
ÇALIŞMA VE DİNLENME SÜRELERİ - I	175
TEST 8.....	175
ÇALIŞMA VE DİNLENME SÜRELERİ II	193
TEST 9.....	193
ÇALIŞMA VE DİNLENME SÜRELERİ III.....	207
TEST 10.....	207
KIDEM TAZMİNATI-İŞ DENETİMİ VE ZAMANAŞIMI.....	223
TEST 11.....	223
İŞSİZLİK SİGORTASI KANUNU.....	249
TEST 12.....	249
İŞSİZLİK SİGORTASI II – ÜCRET GARANTİ FONU.....	265
TEST 13.....	265

II. BÖLÜM

TOPLU İŞ HUKUKU

TOPLU İŞ HUKUKUNA GİRİŞ (SENDİKAL ÖRGÜTLENME- KURULUŞ ESASLARI- İŞKOLU TESPİTİ)	281
TEST 1.....	281
SENDİKA ÜYELİĞİ	303
TEST 2.....	303
SENDİKAL ÖZGÜRLÜK- GÜVENCE VE MALİ YAPI.....	319
TEST 3.....	319
TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ	343
TEST 4.....	343
TOPLU MÜCADELE ARAÇLARI (GREV VE LOKAVT).....	373
TEST 5.....	373

III. BÖLÜM

SOSYAL GÜVENLİK HUKUKU

SOSYAL GÜVENLİĞE GİRİŞ, KISA VADELİ SİGORTA KOLLARI VE GEÇİCİ İŞ GÖREMEZLİK	407
TEST 1	407
UZUN VADELİ SİGORTA KOLLARI VE BORÇLANMA REJİMİ	429
TEST 2	429
İSTEĞE BAĞLI SİGORTALILIK, HAK SAHİPLİĞİ, GENEL SAĞLIK SİGORTASI	441
TEST 3	441
PRİM REJİMİ, İDARİ YAPTIRIMLAR	453
TEST 4	453

YAZARLAR ARASINDAKİ SORU DAĞILIMI

I. BÖLÜM: BİREYSEL İŞ HUKUKU (13 TEST)

Testin Konu Başlığı ve Kapsamı	İlgili Mevzuat (Maddeler)	Test No	Hazırlayan Yazar
İş Hukukuna Giriş, Temel Kavramlar ve İş Kanunu Kapsamı	4857 say. K. (İş K) m. 1-6	TEST 1	Dr. Hasan Alparslan AYAN
İş Sözleşmesi Türleri ve Geçici İş İlişkisi	İş K, m. 7 -16	TEST 2	Dr. Hasan Alparslan AYAN
Sürelili Fesih, Bildirim Önelleri ve İş Güvencesine Giriş	İş K, m. 17 -18	TEST 3	Dr. Metin PEHLİVAN
İş Güvencesi, Dava Şartı Arabuluculuk, Çalışma Koşullarında Esaslı Değişiklik	İş K, m. 18-20	TEST 4	Dr. Metin PEHLİVAN
Haklı Nedenle Fesih	İş K, m. 21-23	TEST 5	Dr. Metin PEHLİVAN
Haklı Nedenle Fesih II, Yeni İş Arama İzni ve Toplu İşçi Çıkarma	İş K, m. 24-29	TEST 6	Dr. Metin PEHLİVAN
Özel İstihdam Yükümlülükleri ve Ücretin Korunması	İş K, m. 30- 40	TEST 7	Dr. Hasan Alparslan AYAN
Çalışma ve Dinlenme Süreleri I (Fazla Çalışma, UBG T Çalışmaları, Hafta Tatili)	İş K, m. 41-51	TEST 8	Dr. Merve KUTLU
Çalışma ve Dinlenme Süreleri II (Yıllık Ücretli İzin Hakkı ve Denk-leştirme Esasları)	İş K, m. 53-65	TEST 9	Dr. Merve KUTLU
Çalışma ve Dinlenme Süreleri III (Çalışma Süreleri, Ara Dinlenme, Analık Halinde Çalışma ve Süt İzni)	İş K, m. 66-75	TEST 10	Dr. Merve KUTLU
İş Denetimi, Zamanaşımı ve Kıdem Tazminatı	İş K, m. 91-114, Ek m. 2-3, 1475 s.K. m. 14	TEST 11	Arş. Gör. Rümeyisa SAVRAN BÜYÜKAY
İşsizlik Sigortası I	4447 s.K. m. 46-53	TEST 12	Arş. Gör. Rümeyisa SAVRAN BÜYÜKAY
İşsizlik Sigortası II, Ücret Garanti Fonu, İş Kaybı Tazminatı	4447 s.K. Ek m. 1-2	TEST 13	Arş. Gör. Rümeyisa SAVRAN BÜYÜKAY

II. BÖLÜM: TOPLU İŞ HUKUKU (5 TEST)

Testin Konu Başlığı ve Kapsamı	İlgili Mevzuat (Maddeler)	Test No	Hazırlayan Yazar
Sendikal Örgütlenme: Temel Kavramlar, Kuruluş ve İşkolu	6356 say.K. (STİSK) m. 1-14	TEST 1	Dr. Fatih AYDIN
Sendika Üyeliğinin Kazanılması ve Sona Ermesi	STİSK m. 17-22	TEST 2	Dr. Fatih AYDIN
Sendikal Özgürlük-Güvence ve Mali Yapı	STİSK m. 23-32	TEST 3	Dr. Fatih AYDIN
Toplu İş Sözleşmesi Sistemi, Yetki Tespiti ve Teşmil	STİSK m. 33-43	TEST 4	Dr. Fatih AYDIN
Toplu İş Uyuşmazlıkları, Arabuluculuk, Grev ve Lokavt	STİSK m. 46-75	TEST 5	Dr. Fatih AYDIN

III. BÖLÜM: SOSYAL GÜVENLİK HUKUKU (4 TEST)

Testin Konu Başlığı ve Kapsamı	İlgili Mevzuat (Maddeler)	Test No	Hazırlayan Yazar
Sosyal Güvenlik Esasları, Kısa Vadeli Sigorta Kolları ve Geçici İş Göremezlik	5510 say.K.(SSGSK) m.1-12	TEST 1	Dr. Zeycan ÜNÜVAR ALTINAY
Uzun Vadeli Sigorta Kolları ve Borçlanma Rejimi	SSGSK m. 13- 23	TEST 2	Dr. Zeycan ÜNÜVAR ALTINAY
İsteğe Bağlı Sigortalılık, Hak Sahipliği, Genel Sağlık Sigortası	SSGSK m. 25-48	TEST 3	Dr. Zeycan ÜNÜVAR ALTINAY
Prim Rejimi, İdari Yaptırımlar ve Ortak Hükümler	SSGSK m. 50-76	TEST 4	Dr. Zeycan ÜNÜVAR ALTINAY

LABOUR AND SOCIAL SECURITY LAW: A QUESTION BANK WITH ANSWERS

ÖZET

Bu çalışma, Türk hukuk sisteminde yeni bir dönemi temsil eden Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı (HMGS) ile Adli ve İdari Yargı Hâkim Adaylığı Sınavlarına hazırlanan adaylar ve hukuk fakültesi öğrencileri için kapsamlı bir temel başvuru kaynağı niteliği taşımaktadır. Eser; Bireysel İş Hukuku, Toplu İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku olmak üzere üç ana disiplin altında yapılandırılmış ve toplamda 22 test ve 365 özgün, açıklamalı sorudan teşekkül etmiştir. Kitabın hazırlanmasında salt bir ölçme-değerlendirme aracı olmanın ötesinde "soru sormaktan ziyade öğretme" stratejisi benimsenmiştir. Güncel mevzuat değişiklikleri ve sınav istatistikleri dikkate alınarak hazırlanan bu eser, adayların hukuki muhakeme yeteneğini geliştirmeyi ve çalışma hayatının teknik dinamiklerini en üst düzeyde kavramalarını sağlamayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: İş Hukuku, Sosyal Güvenlik Hukuku, Hukuk Meslekleri Giriş Sınavı (HMGS), Adli Yargı Hâkim Adaylığı Sınavı, İdari Yargı Hâkim Adaylığı Sınavı.

ABSTRACT

This work serves as a comprehensive reference guide for candidates preparing for the Legal Professions Entrance Examination (HMGS)—which marks a new era in the Turkish legal system—and for candidates for judicial and administrative judiciary judge positions, as well as for law students. The book is structured under three main disciplines—Individual Labour Law, Collective Labour Law and Social Security Law—and comprises a total of 22 tests and 365 original, annotated questions. In preparing the book, a strategy of ‘teaching rather than merely asking questions’ was adopted, going beyond its role as a mere assessment tool. Prepared with due regard to current legislative changes and examination statistics, this work aims to develop candidates’ legal reasoning skills and ensure they grasp the technical dynamics of the workplace to the highest degree.

Keywords: Labour Law, Social Security Law, Legal Professions Entrance Examination (HMGS), Judicial Judge Candidate Examination, Administrative Judiciary Candidate Examination.